

○ Kotarskoj smotri tehničkih djelatnosti pionira

Veljko Zelenković

Centralni odbor Narodne tehnike Jugoslavije, Vazduhoplovni savez Jugoslavije i Savez društava za staranje o djeci i omladini Jugoslavije organizirali su u 1957.-58. godini Smotru tehničkih djelatnosti pionira Jugoslavije. Ovo je prva manifestacija ovakove vrste u našoj zemlji, a koja će se ubuduće održavati svake četvrte godine.

Zadatak ove Smotre je da pokrene društveno-političke organizacije, škole, radne kolektive i narodne odbore za poboljšanje materijalnih i kadrovskih uslova za tehničko vaspitanje djece, koje zbog brzog razvoja tehnike u svijetu dobija sve veće značenje osobito u našoj zemlji, koja se bez značajnije tehničke tradicije nalazi na putu brzog tehničkog napretka.

Kotarski odbor Narodne tehnike u Dubrovniku ovu opće Jugoslavensku manifestaciju shvatio je sasvim pravilno i posvetio joj posebnu pažnju kako bi postigao što veće uspjehe na širenju tehničke kulture kod naših najmlađih.

Karakter postavljenih zadataka, koji su se trebali ostvariti ovom manifestacijom nas je upućivao da težište rada treba baciti na škole i u školama razvijati tehničku djelat-

nost, gdje postoji mogućnost za obuhvaćanje velikog broja djece u ovu akciju, pa je i razumljivo da je smotra u našem kotaru otpočela neposredno poslije početka školske 1957.-58. godine, a ista se završila 1. juna.

Govoriti o ovoj manifestaciji kao jednoj kampanjskoj akciji Narodne tehnike bilo bi sasvim pogrešno, kao što to mnogi smatraju, već se ista mora povezati s jednim društvenim problemom u našoj zemlji, koji je i uslovio jednu ovako široku akciju, a to je pitanje naših škola, koje trebaju mjenjati svoj lik i ći uporedo s razvojem društva, nauke i tehnike u našoj zemlji i svijetu uopće u čemu smo do sada mnogo zaostajali, a radi komparacije uzimamo ovaj primjer.

Kad bi jedan čovjek, koji je prije 30 godina završio osmogodišnju ili ma koju drugu školu, ponovo se vratio u školsku klupu, u skoro svim našim školama bi se susreo s onim klasičnim ručnim radom s kojim se susretao prije 30 godina, a to su obične drvene makete, razni predmeti od gline i papira. Međutim, tehnika je za 30 godina toliko napredovala i dala bogat materijal za sadržaj rada u školama, koji bi trebao da potisne ručni rad koji u atomskom dobu, u kome živimo, gubi potpuno značenje, umjesto ručnog rada treba da dođe u školu tehnički odgoj, koji je usko vezan za život i potrebe ljudi i društva.

Prednost tehničkog odgoja u odnosu na ručni rad je u tome, što će se djeca kroz obavezne časove nastave, a kasnije i u slobodnom vremenu kroz igru i zabavu, izradom pokretnih tehničkih igraćaka, za koje postoje neiscrpne mogućnosti, postepeno upuštati u složenije konstruktivne probleme, kod sebe razvijati maštu i ljubav za tehnikom i na taj način postepeno ulaziti u svijet tehnike. Ako to djetetu omogućimo onda nema sumnje da nam to dijete prilikom stupanja u proizvodnju ne će biti dobar proizvođač i čuvar tehničkih sredstava. Međutim, kod ručnog rada kad dijete izradi neku maketu ono se time zadovoljilo i ne može dalje da u tom pravcu ide, jer je sve što je imalo završilo.

Ovo su bili glavni momenti koji su ponukali našu organizaciju da pokrene široku akciju za širenje tehničke kulture kod djece, a to je Smotra tehničkih djelatnosti pionira Jugoslavije.

Smotra u kotaru Dubrovnik otpočela je akcijom za formiranje klubova mladih tehničara pri osmogodišnjim školama. Ovdje se nije išlo mnogo u širinu da bi se formiralo što više organizacija, već se najprije išlo ka stvaranju materijalne baze, koja je temelj organizacija Narodne tehnike. Kad se ovo pripremilo onda se išlo formiranju organizacije. U ovom razdoblju je formirano 8 organizacija pri osmogodišnjim školama, kojim je dat pun sadržaj rada.

U čast Dana Republike organizirana je Prva kotarska izložba fotografije pionira, na kojoj je bilo zastupljeno sedam organizacija sa 70 slika. Ova izložba je poslata kompletna-na saveznu izložbu fotografije pionira, koja će se tokom ovog mjeseca održati u Beogradu.

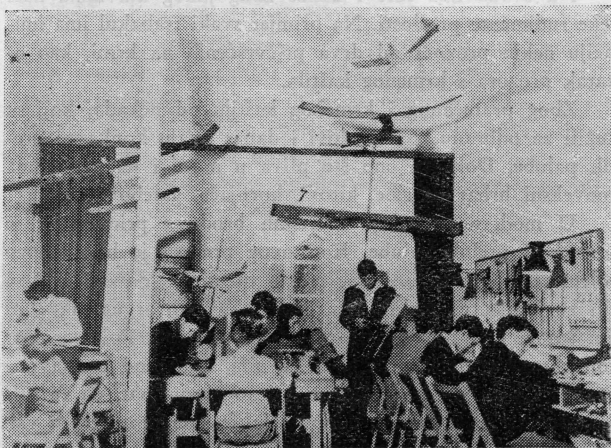
Za vrijeme zimskih školskih praznika u saradnji sa Savjetom za prosvjetu i kulturu organiziran je seminar za 20

Detaljniji rad modelarskog tečaja u aero-klubu „Rudi Čajevac“

prosvjetnih radnika s terena kotara. Seminar je trajao osam dana, a na istom su polaznici upoznati s osnovima brodogradnje i zrakoplovnog modelarstva i fotografije.

Potreba za jednim ovakvim seminarom je proizašla iz toga, što je naš prosvjetni kadar završio svoje školovanje, a da nije dobio ni osnovne tehničke pismenosti. Ti prosvjetni radnici su se danas našli pred zadatkom, da u školama vode predmete tehničkog odgoja, a ni oni sami nemaju toga znanja. U prilog ovome ide i anketa s polaznicima seminara,

Omladina i pioniri u modelarskoj radionici
aero kluba »Rudi Čajevac«

koja je dala sugestije da se i buduće održavaju ovakvi seminari. Održavajući ovakve seminare naša organizacija dobiva na terenu pokretače širenja tehničke kulture na selima.

Krunu ovoj akciji dala je izložba tehničkih radova pionira, koja je održana u Sponzi u vremenu od 24.-30. V.

Ova izložba zaslužuje da se o njoj kaže nekoliko riječi.

Na inicijativu Narodne tehnike prošle godine je u isto vrijeme održana izložba ručnih radova. Za razliku od ovogodišnje izložbe ona je imala zadatak da nam pokaže što naša djeca rade u školama i radi toga je i organizirana. Međutim ona je potvrdila konstataciju naše organizacije, da u školama se i dalje forsira klasični ručni rad, a i da se u taj rad ne unose nikakve novine, odnosno elementi tehnike. Na ovoj izložbi smo se mogli susresti s vrlo malim brojem izloženih predmeta, koji kod sebe sadrže elemente tehnike. Ona nam je dobro došla, jer nam je ukazala na stvarnu potrebu za postepenim, ali temeljitim potiskivanjem ručnog rada u našim školama. Period od jedne školske godine nije velik, ali je razlika između prošlogodišnje i izložbe, koja je ove godine održana osjetna. Na ovogodišnjoj izložbi smo mogli da zapazimo samo ostatke rada, koji su se još zadržali, a dok je većina izloženih predmeta demonstrirala tehnička dostignuća našeg vremena. U prilog ovome ide i veliki interes građana za izložbu, jer je prva četiri dana izložbe Sponza bila puna posjetilaca. Izloženi predmeti su privlačili pažnju posjetilaca i nijesu dozvoljavali da posjetilac samo prodefilira kroz Sponzu, već je posjetioce svaki predmet kod sebe zadržao po nekoliko trenutaka, a pojedini predmeti čak i po nekoliko minuta.

Da li je ova akcija uspjela u to ne treba nitko sumnjati, jer se u mnogim našim školama pošlo korak dalje i ljudi su se počeli oslobadati šablona, po kome su radili, što mnogo znači. Organizatori ove akcije se također ne trebaju niti smiju zadovoljiti s onim što je postignuto, jer je ovim samo otvoren horizont jednog puta kojim treba da se krene.

Ovdje treba posebno istaknuti pomoć Savjeta za prosvjetu i kulturu Narodnog odbora kotara, kod kojeg je organizacija Narodne tehnike naišla na puno razumijevanje i potrebnu podršku.